

Γράφει η
Ευγνωσία Ραφτοπούλου-Χατζηπρίμου
Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω
e-mail: info@raftoroulou.gr
τηλ. 2310 535 538

συμμετοχή στα αποκτήματα του γάμου

2007

Συνεχίζοντας τη συζήτηση που έχουμε ανοίξει για τα θέματα του διαζυγίου, θα ασχοληθούμε σήμερα με το γίνεται με τα περιουσιακά στοιχεία, τη συμμετοχή του ενός συζύγου στα αποκτήματα του άλλου. Τα σχετικά με τη διατροφή που δημοσιεύθηκαν στο προηγούμενο τεύχος, απέδειξαν ότι παρ' ότι σε γυναικείο περιοδικό, η στήλη έχει και άνδρες αναγνώστες. Το γεγονός αυτό μας προξενεί πραγματικά χαρά. Ωστόσο, εμείς και σήμερα θα εξετάσουμε το θέμα από την πλευρά των γυναικών που αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία των αναγνωστών του περιοδικού.

Καταρχήν λοιπόν ισχύει ο κανόνας της περιουσιακής αυτοτέλειας των συζύγων: ό,τι έχει ο καθένας στο όνομά του, είναι δικό του. Από κει και πέρα όμως, μας δίνεται το δικαίωμα να διεκδικήσουμε δικαστικά μια συμμετοχή στα περιουσιακά στοιχεία που απέκτησε ο άλλος σύζυγος. Συγκεκριμένα, ξεκινούμε παίρνοντας ως σημείο αναφοράς την περιουσιακή κατάσταση κάθε συζύγου την ημέρα του γάμου και τη συγκρίνουμε με την περιουσιακή κατάσταση του κατά τη λύση του γάμου. Θα πάρουμε ένα απλουστευμένο παράδειγμα: Ας θεωρήσουμε ότι οι σύζυγοι δεν είχαν τίποτε κατά τη μέρα του μέρα του γάμου, ενώ τώρα που χωρίζουν έχει ο σύζυγος στο όνομά του ένα σπίτι. Επομένως η περιουσία της γυναίκας ήταν και είναι μηδέν, ενώ του άντρα ήταν μηδέν και έγινε ένα σπίτι, αξίας ας πούμε 300.000 ευρώ. Άρα η περιουσία του συζύγου αυξήθηκε κατά 300.000 ευρώ. Καταρχήν λοιπόν θεωρείται από το νόμο, ότι και η γυναίκα συνέβαλε στην αύξηση της περιουσίας του συζύγου της «κατά τεκμήριο» **κατά το ένα τρίτο**. Το καταρχήν και κατά τεκμήριο σημαίνει ότι αυτό το ποσοστό συμμετοχής δεν είναι απόλυτο ούτε δεδομένο, μπορεί να κριθεί από το δικαστήριο ότι η σύζυγος συνέβαλε με μεγαλύτερο ή με μικρότερο ποσοστό, από 0 έως 100%.

-Νόμιζα πως η γυναίκα δικαιούται το μισό της περιουσίας, έτσι ακούω να λένε συνήθως, σχολιάζει η Μαριάννα.

-Όχι Μαριάννα, το ποσοστό που ακούς δεν είναι το αναφερόμενο στο νόμο. Επίσης πρέπει να σου διευκρινίσω ότι το ποσοστό αυτό, αφορά κατά κανόνα αξία σε χρήμα και όχι απευθείας δικαίωμα στο ακίνητο. Στο παράδειγμά μας που η περιουσία του συζύγου αυξήθηκε κατά 300.000 ευρώ και της γυναίκας καθόλου, η τεκμαιρόμενη από το οικογενειακό δίκαιο συμμετοχή της γυναίκας στην αύξηση της περιουσίας

είναι 1/3, και θα υποχρεωθεί ο σύζυγος να δώσει στη γυναίκα του 100.000 ευρώ. Ωστόσο, τα πράγματα στην πράξη δεν είναι τόσο απλοϊκά. Καταρχήν υπάρχουν επιχειρήματα που μπορούν να προβληθούν από τη μια ή την άλλη πλευρά, για να μειωθεί ή να αυξηθεί το ποσοστό. Θα αναφερθούν και αποδειχθούν οι οικονομικές δυνάμεις κάθε συζύγου, τα εισοδήματα από εργασία ή άλλη πηγή, η συνεισφορά στις οικογενειακές ανάγκες εφόσον υπερβαίνει το επιβαλλόμενο μέτρο, ό,τι αποκτήθηκε στη διάρκεια του γάμου από κληρονομιά, δωρεά, γονική παροχή, ό,τι αποκτήθηκε από πώληση ή διάθεση άλλων περιουσιακών, κλπ.

Χρειάζεται επομένως και εδώ, προσοχή και πρόληψη. Είναι χρήσιμη έως απαραίτητη η ενημέρωση από δικηγόρο, με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα της κάθε περίπτωσης, θα έλεγα ακόμη και πριν το γάμο, αλλά σε έστω πριν από την απόκτηση των περιουσιακών στοιχείων. Όπως και για τη διατροφή, πρέπει να ξέρουμε πολύ καλά τι γίνεται με τα οικονομικά. Πληροφορίες και στοιχεία για τα εισοδήματα του κάθε συζύγου, φωτοτυπίες από έγγραφα που φαίνονται λιγότερο ή περισσότερο σημαντικά, συμβόλαια, βιβλιάρια καταθέσεων, λογαριασμοί, σημειώματα μπορεί να αποδειχθούν πολύτιμα. Οι συμφωνίες που αναγράφονται στο συμβόλαιο, ποιος πλήρωνε τις δόσεις του σπιτιού, ποιος τα υπόλοιπα έξοδα, τους λογαριασμούς, τις διακοπές, έχουν ενδιαφέρον. Αν ο ένας σύζυγος ανέλαβε να πληρώσει τις δόσεις του σπιτιού και ο άλλος όλα τα άλλα τρέχοντα έξοδα, δε σημαίνει ότι το σπίτι αποκτήθηκε με χρήματα μόνον του πρώτου. Θα προτιμούσα όμως στο δικαστήριο να εκπροσωπώ αυτόν που πλήρωσε το σπίτι ή αυτόν που το έχει στο όνομά του! Αν οι γονείς βοήθησαν με κάποια χρηματικά ποσά, σκέψου Μαριάννα, πόσο καλύτερο είναι να το έχουν κάνει με μια κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό, οπότε υπάρχουν επίσημα έγγραφα αντί να τα έδωσαν χέρι με χέρι, οπότε όλα είναι στα λόγια.

Θυμάμαι σε μια υπόθεση έπρεπε να αποδείξουμε ότι η γιαγιά έδωσε δώρο στη μοναδική εγγονή της πολλές χρυσές λίρες, που χρησιμοποιήθηκαν για την ανοικοδόμηση ενός ακινήτου. Και στη συνέχεια ότι οι δαπάνες αγοράς υλικών και αμοιβών εργατοτεχνικού προσωπικού για την ανέγερση της οικοδομής καταβλήθηκαν (με σχετικές αποδείξεις ευτυχώς) απευθείας από τους γονείς της συζύγου. Σε άλλη περίπτωση, που επικαλεστήκαμε την κακή πορεία των επιχειρήσεων του συζύγου, είχαμε και ένα γράμμα συγγενούς του, που (σε ανύποπτο χρόνο) του έλεγε «Στείλε μου τα χρήματα που σου δάνεισα και γράψε μου τι κάνεις με τις δουλειές σου, γιατί από ότι έμαθα δεν πας καλά οικονομικά». Ή στην περίπτωση λύσης γάμου που είχε γίνει στο εξωτερικό, πολύτιμη ήταν η έγκυρη προγαμιαία συμφωνία που υπήρχε.

Οι άντρες φίλοι της στήλης, ίσως νιώσουν ενοχλημένοι από αυτά. Ας γνωρίζουν όμως ότι εμείς δεν είμαστε κατά των ανδρών, **είμαστε απλώς υπέρ των γυναικών!!!** Και για να μιλήσουμε πιο σοβαρά, η στήλη δεν είναι υπέρ των διαζυγίων, είναι **υπέρ του γάμου, υπέρ της συντροφικότητας, υπέρ της οικογένειας.** Όταν όμως υπάρχουν σοβαρά προβλήματα στο ζευγάρι, όταν υπάρχει κακοποίηση, σοβαροί καυγάδες, προσβολές, κλίμα δυστυχίας, τότε όπως δίδασκε ο αείμνηστος καθηγητής Δεληγιάννης, ο αναμορφωτής του οικογενειακού δικαίου, προτιμούμε το **διαζύγιο-θεραπεία.** Θεραπεία μιας κατάστασης άρρωστης, που μόνον κακά αποτελέσματα έχει για όλα τα μέλη της οικογένειας. Γιατί όταν υπάρχουν σοβαρά προβλήματα στο ζευγάρι, είναι απίθανο να μην επεκτείνονται τα προβλήματα και στα παιδιά. Καλύτερα λοιπόν χωριστά με αξιοπρέπεια, με σεβασμό, παρά μαζί, με εξευτελισμούς και κακοποιήσεις σωματικές ή ψυχικές. Αλλά το χωριστά, σημαίνει ρύθμιση και θεμάτων χωριστής διαβίωσης, χωριστής οικονομίας. Οπότε για **δίκαιες** λύσεις, χρειάζεται

γνώση και εγρήγορση. Άλλωστε από άντρες προέρχεται η ρήση: όποιος θέλει την ειρήνη, πρέπει να είναι έτοιμος για πόλεμο. Και ας μη χρειαστεί ποτέ να χρησιμοποιήσει τα όπλα του. Κλείνω λοιπόν, επαναλαμβάνοντας κατά λέξη ότι έλεγα και στο προηγούμενο τεύχος:

«Δεν είμαι υπέρ της σφοδρής και χωρίς λόγο αντιδικίας, τις μισές από τις υποθέσεις που χειρίζομαι, τις κλείνω συμβιβαστικά. Αλλά η γνώση είναι δύναμη και η δύναμη δίνει σιγουριά και αυτοπεποίθηση, ανεβάζει την αυτοεκτίμηση. Ποτέ και κανείς άνθρωπος δεν ξέρει τι του ξημερώνει αύριο και μια γυναίκα, ειδικά όταν έχει και παιδιά, έχει πολλά να αντιμετωπίσει. Γι' αυτό επαινώ τις γυναίκες που είναι ενημερωμένες και έτοιμες ανά πάσα στιγμή. Που πριν βάλουν τα κλάματα ή τις φωνές στον σύζυγο και τα πουν όλα, έξω από τα δόντια, έχουν συμβουλευθεί δικηγόρο και ας είναι αχρείαστος...»

Καλό χειμώνα, λοιπόν, φίλες και φίλοι της στήλης! Με σεβασμό, εκτίμηση και αγάπη στο άλλο μισό σας.